

структура Шанхайской организации сотрудничества URL:
<http://ecrats.org/ru/situation/status/4880> (дата обращения:
09.10.2017).

3. Васильченко В. Джихад в Twitter: Как террористы осваивают приёмы социального маркетинга URL:
<http://apparat.cc/network/isis-social-war/> (дата обращения:
09.10.2017).

Одержано 30.10.2017

УДК 347.440.44

Олексій Леонідович ЗАЙЦЕВ,

кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ

ВРАЗЛИВІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ КІБЕРЗЛОЧИНАМ

Постановка проблеми у загальному вигляді полягає в дуалізмі правової природи відносин (цивільних, господарських, організаційних, адміністративних, кримінальних), що виникають у зв'язку зі здійсненням державних закупівель, та конкуренції серед нормативних актів, які ці відносини регулюють. За загальним правилом, державні закупівлі застосовуються до всіх замовників та закупівель товарів, робіт та послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тис. грн (у будівництві – 300 тис. грн), а робіт – 1 млн грн. Резонансне затримання співробітниками НАБУ за підозрою у розтраті понад 149 млн грн державних коштів заступника Міністра оборони України та директора Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів Міноборони знову привертає увагу до державних закупівель.

Зв'язок із важливими практичними завданнями полягає в тому, що працівники ОВС у сфері охорони економічної безпеки держави при виконанні покладених на них обов'язків є представниками органу виконавчої влади, діють від імені держави і перебувають під її захистом. Але належне оформлення їх повноважень в державних закупівлях є запорукою дотримання цивільних прав в Україні, що прямо передбачено Проектом Закону України "Про основи запобігання та боротьби з економічними правопорушеннями".

Оскільки автор продовжує науковий пошук у даній галузі основна мета тез (завдання) – це визначення основних супере-

чностей у законодавстві, що регулює державні закупівлі, та може привести до скоєння злочину у сфері закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Закупівля здійснюється відповідно до річного плану. Річний план, додаток до річного плану та зміни до них безоплатно оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель протягом п'яти днів з дня їх затвердження. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів до здійснення оплати за договором про закупівлю перевіряє наявність договору про закупівлю, річного плану закупівель та звіту про результати проведення процедури закупівлі, які підтверджують проведення процедури закупівлі, за результатами якої укладено договір про закупівлю. Недосконалість процедури закупівель на цьому етапі полягає в тому, що втрата на веб сайт Уповноваженого органу річного плану в якості наслідку може мати недійсність вже проведених торгів.

Цивілістичні відносини в закупівлях продовжуються безпосередньо з закупівлі. Мета закупівлі – здійснити акцепт пропозиції закупівель. Акцепт пропозиції хоча і має традиційну цивілістичну назву, але для нього характерні певні особливості. Оскільки законодавець навмисно ігнорує п. 1 ст. 642 ЦК України, відповідно до якого відповідь особи, котрій адресована пропозиція укласти договір, про її прийняття (акцепт) повинна бути повною і безумовною. Акцептування в закупівлях здійснюється не шляхом підписання договору, а оприлюдненням наміру «За результатами розгляду та оцінки тендерної пропозиції замовник визначає переможця та приймає рішення про намір укласти договір». Таким чином акцептування не обов'язково тягне наслідком укладання та підписання договору. Порушення правил публікації або нездійснення публікації перерахованої інформації тягне відповідальність за ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Тому на цієї стадії можливі кіберзлочини як з боку третіх осіб, так і з боку замовника з метою уникнення від відповідальності.

Договір про закупівлю - договір, який укладається між замовником і учасником за результатами процедури закупівлі та передбачає надання послуг, виконання робіт або набуття права власності на товари за державні кошти. Договір про закупівлю укладається в письмовій формі. Але навіть незахищеність від кібер атак є головним недоліком цих правовідносин. Тому що:

По-перше, договір про закупівлю не є «результатом процедури закупівлі» тому, що Держказначейство до здійснення оплати за договорами про закупівлю перевіряє наявність та відповідність укладеного договору про закупівлю звіту про результати проведення процедури закупівлі та річному плану закупівель. Тобто договір про закупівлі повинен відповідати звіту про закупівлі, а не навпаки. А звіт і буде «результатом процедури закупівлі».

По-друге, в законодавстві про закупівлі не коректно використовуються конструкції з «умовами договору». Так, умови договору про закупівлю не повинні відрізнятися від змісту пропозиції конкурсних торгів або цінової пропозиції (у тому числі ціни за одиницю товару) переможця процедури закупівлі. Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами у повному обсязі, крім випадків прямо передбачених. Тобто у всіх договорах на закупівлю до істотних умов законодавець відніс лише умови про предмет та ціну. Як бути з іншими умовами, віднести їх до звичайних? Ми можемо вказати на те, що в пропозиції конкурсних торгів (цінової пропозиції) містяться не умови договору, а виключно інформація про предмет закупівлі (лоти) та ціну пропозиції.

По-третє, нова для цивілістів правова конструкція «строк на укладання договору». Так, наприклад у відкритих торгах, замовник укладає договір про закупівлю з учасником, пропозицію конкурсних торгів якого було акцептовано, не пізніше ніж через 20 днів з дня акцепту пропозиції відповідно до вимог документації конкурсних торгів та акцептованої пропозиції. З метою забезпечення права на оскарження рішень замовника договір про закупівлю не може бути укладеним раніше ніж через 10 днів з дати публікації у державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель повідомлення про акцепт пропозиції конкурсних торгів. Цей безпідставно скорочений строк фактично обмежує сторони в часі та правовому просторі та не має прямих аналогів в цивільному та адміністративному праві.

Як висновок можемо зазначити таке:

- по-перше, необхідно розробити методичні вказівки щодо розслідування кіберзлочинів у сфері державних закупівель;
- по-друге, автор вважає, що природа відносин із закупівлі – цивільно-правова, відповідно Цивільний та Господарський кодекси України повинні бути загальними нормативними ак-

тами до наказів та інструкцій Міністерства економічного розвитку і торгівлі з означених питань;

- законодавство з державних закупівель потребує уніфікації та удосконалення.

Одержано 25.10.2017

УДК 341.1.8

Микола Іванович МАРЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПРАВООХОРОННОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

У сьогоднішніх реаліях в Україні назріла нагальна потреба у формуванні нової, цілісної, науково обґрунтованої системи гарантування інформаційної безпеки, котра має реалізовуватися не тільки на зовнішньополітичній арені та протидіяти таким сучасним викликам як гібридна війна, транснаціональна злочинність, міжнародний тероризм та ін., але й забезпечувати функціонування корпоративних організацій публічно-правового та приватно-правового характеру на загальнодержавному та локальному рівнях.

Особливості реалізації інформаційної безпеки обумовлюються специфікою конкретної сфери суспільного життя. Наприклад, в економічній сфері це протидія промислового шпionaжу чи банківська таємниця, у політичній – це питання національної безпеки та дипломатичні місії, у військовій сфері – інформація про нові типи озброєння та військову інфраструктуру. Свої особливості має й процес досягнення стану інформаційної безпеки й у правоохоронній сфері і, в тому числі, й у діяльності Національної Поліції України.

Правоохоронні органи, зокрема Національна Поліція України, є складовою частиною системи інформаційної безпеки держави. Вони мають специфічні особливості функціонування в інформаційному середовищі як організація та орган охорони інформаційних прав особистості. Кожен вид інформаційної діяльності працівників правоохоронних органів вирізняється специфічними правилами та порядком їх здійснення, які встановлюються спеціальними правовими нормами. Визначення конкретного змісту правової норми, яка регламентує діяльність суб'єктів інформаційних правовідносин є складним